

ningsarbeidet i fredelig Land, saaledes omtrent opfattede jeg disse Udtryk. Seg vil nu sige, at dette Program kun er lidet righoldigt, thi det vilde være et ganske mærkeligt Ministerium, der vil træde her ind i Salen og sige os: Det er ikke vor Opgave at fremme Lovgivningsarbeidet i fredelig Land. Seg tror, at enhver Regering vil vedkjende sig dette Program, og at det altsaa ikke er noget særligt Betegnende for det høje Ministerium. Vi vente saaledes fremdeles noget Andet og noget Mere, og vi vente navnlig noget Mere end Ord for at vise, at det virkelig er alvorlig ment med den Smødefommenhed, der, som sagt, er bleven antydet, og som ventes fra forskjellige Sider. Seg har et lille Mellemværende at opgjøre med den ærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, idet han i de Ord, han igaar henvendte til mig, har gjort sig skyldig i nogle Forværlinger, som jeg maa tillade mig at oplyse. Seg brugte det Udtryk, at Rytget havde antydet, at de kirkelige Lovforslag skulde være Offeret for den Forsoning, som vilde blive bragt tilveie i indeværende Samling. Den høitærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet misforstod mig, som om jeg havde sagt, at det var ham, der skulde være Søofferet. Det kan naturligvis paa ingen Maade være min Tanke: den ærede Minister har gjort sig skyldig i en Forværling af sin Person og de paagældende Lovforslag, og det forekommer mig, at denne Forværling er noget paafaldende, naar han har staaet disse Forslag saa fjernt, at han ikke i et Hjerdingaar har kunnet sætte sig saaledes ind i dem, at vi nu kunde vente at se Frugterne af hans Overveielser. Den ærede Minister sagde fremdeles, at jeg havde kaldet Kommunitetet det „stakkels“ Kommunitet. Ogsaa her har den meget ærede Minister gjort sig skyldig i en Forværling, idet jeg ikke har kaldet Kommunitetet det stakkels Kommunitet i den Forstand, i hvilken han betegnede det som stakkelt; der er ingen Grund til at tale om det stakkels Kommunitet, thi det har et rigt Overflud, og der er ingen Grund til at kalde det „stakkels“ derfor; deri er jeg fuldstændig enig med den ærede Minister, og det var derfor i en ganske anden Forbindelse, at jeg vilde kalde det „stakkels“. Det var nemlig, for saa vidt man maatte antage, at Kommunitetet havde Svagere eller færre Forsvarere og derfor var mere udsat for at blive taget haardt paa. Det var kun i den Forbindelse, jeg kaldte Kommunitetet det „stakkels“ Kommunitet. Det forekommer mig, at dette er en Forværling, som er noget paafaldende, og jeg vil tillade mig at oplyse det med et Exempel. Dersom den ærede Minister nu snart forelagde os Udbyttet af hans Overveielser med Hensyn til de forventede Lovforslag, dersom endvidere disse Forslag kom herind og her maatte faaue tilstrækkelige Forsvarere, saa at der maatte blive taget haardt paa dem, saa vilde man vel kunne kalde den ærede Minister den „stakkels“ Kirkeminister, som manglede de fornødne

Forsvarere her til at gennemføre sine Forslag, uden at man derved betegnede den ærede Ministers Person. — Han kom endvidere til at omtale Museumsbygningen til den botaniske Have; Ministeren sagde derom, at han havde indhentet de fornødne Erklæringer fra Sagkyndige desangaaende, og de havde Alle udtalt sig derhen, at det var umuligt at opføre en Museumsbygning, som den burde være, for de Midler, der vare bevilgede. Den ærede Minister spøiede til, at han kunde ikke tro, man ventede, at han skulde raadføre sig med Usagkyndige. Det er nu min Overbevisning, at det var det daværende Finantsudvalgs enstemmige Opfattelse, at de 50,000 Rbd., der vare bevilgede, skulde være tilstrækkelige til denne Bygnings Opførelse, og det er nu en Gang saa, at det efter vor parlamentariske Ordning er nødvendigt at raadføre sig med Usagkyndige i denne Sag som i mange andre. Dersom den ærede Minister var gaaet frem, saaledes som Finantsudvalgets Tanke maa antages at have været, havde han sagt til de Sagkyndige: „Der er bevilget 50,000 Rbd. til at opføre en Museumsbygning, giv mig en Tegning til, hvorledes en saadan Bygning vil komme til at være, og udfør den for disse Penge“, saa havde Ministeren taget dette Thing paa Raad, og det vilde efter vor parlamentariske Forsatning have været naturligt. Han er nu gaaet en anden Vej, og da han har sagt til de Sagkyndige: „Kunne I undvære dette“, vil Enhver kunne sige ham, at der kan Intet undværes; tværtimod, det bliver dyrere. Seg tvivler nu ikke om, at naar Thinget vil sige: „Denne Bygning skal udføres for 50,000 Rbd.“, vil den ogsaa blive udført, og de Indskrænkninger, som ere en nødvendig Følge heraf, vilde ogsaa blive iværksatte. Den ældre botaniske Have er ikke bleven afleveret, der er ingen Grund bleven afhændet, og den ærede Minister har givet Svar derpaa og forklaret, hvorfor der i indeværende Aar ingen Grund er bleven afgivet: paa Grund af Flytningen, som var i fuld Gang; men Sagen er, at dette Finantslovsforslag gjælder ikke indeværende Aar, men Finantsaaret 1875—76. Det hedder i Finantslovsforslaget under Kirke- og Undervisningsministeriet, at der i Aaret 1875—76 ikke ventes afgivet nogen Grund i botanisk Have til Salg. Seg vilde vel kunne forstaa, at der i indeværende Aar ikke var afgivet nogen, og at der ikke var afgivet nogen i Foraaret blev den Gang oplyst, men at der i det kommende Finantsaar heller ikke skulde kunne afgives nogen Grund, det har været mig paafaldende, og jeg tror de Fleste, naar man, som sagt, ikke vil gaa ud fra, at der deri søges nogensomhelst Præstion paa dette Thing med Hensyn til Bevillingen. Overfor Indenrigsministeren vil jeg kun have bemærket, at, naar jeg talte om Mangel paa Lillid til det faktisk Grundlag, hvorpaa man vilde lade den kommende Arbejdskommission bygge, saa gjaldt det Indhentningen